

אֲשֶׁר הַדִּיחָךְ וְגו'. וְכַתּוּב וְשַׁבְתָּ
עַד ה' אֲלֵהֶיךָ וְגו'. וְאָז (שם) אִם
יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
יִקְבְּצֶךָ וְגו'. וְעַד שֶׁכָּל אוֹתָם
דְּבָרִים לֹא יִתְקַיְמוּ, לֹא יְכוּלִים
לְעוֹרֵר תְּשׁוּבָה מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה הַסְתַּרְתָּ כָּל
הַדְּרָכִים וְהַשְׁכִּילִים מִכָּל בְּנֵי
הַגְּלוּת וְלֹא הִשְׁאֲרַתְּ לָהֶם פְּתֻחוֹן
פֶּה. אִם כֵּן, שִׁיחֵיו כְּמוֹ שֶׁהָיוּ בְּכָל
דּוֹר וְדוֹר - שְׁלֵא יִסְבְּלוּ גְלוּת וְלֹא
שָׂכַר, וַיֵּצְאוּ (אם כֵּן, יִהְיוּ כְּמוֹ שִׁיחֵיו בְּכָל
דּוֹר וְדוֹר, וְיִסְבְּלוּ אֶת הַגְּלוּת וְלֹא יֵצְאוּ) מִדִּין
שֶׁל הַתּוֹרָה, וַיִּתְעַרְבוּ בְּשֵׂאֵר
הַעַמִּים.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו) כְּמוֹ הִרָה
תִּקְרִיב לְלָדָת תַּחֲלִיל תִּזְעַק
בַּחֲבֻלֶיהָ וְגו'. מַה זֶה כְּמוֹ הִרָה?
דְּרָךְ הוּא לְמַעֲבַרְתָּ שִׁיעֲבָרוּ עָלֶיהָ
תְּשׁוּעָה חֲדָשִׁים שְׁלָמִים. וַיֵּשׁ
בְּעוֹלָם כַּמָּה וְכַמָּה שְׁלֵא עוֹבֵר
עָלֶיהָ אֶלֶּא יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים
מִהַתְּשִׁיעִי, וְכָל הַצִּירִים וְהַחֲבָלִים
שֶׁל הַמַּעֲבַרְתָּ הֵם בְּתִשְׁעִיעִי. וְאִף
עַל גַּב שְׁלֵא עָבַר עָלֶיהָ אֶלֶּא רַק
יוֹם אֶחָד, נִחְשָׁב עָלֶיהָ כְּאִלּוּ עָבְרוּ
כָּל הַתְּשִׁיעִי שְׁלָם. אִף כֵּן יִשְׂרָאֵל,
כִּיֹּן שִׁטְעָמוּ טַעַם גְּלוּת - אִם
יִחְזְרוּ בְּתִשְׁוֹבָה, יִחְשָׁב עָלֵיהֶם
כְּאִלּוּ עָבְרוּ עָלֵיהֶם כָּל אוֹתָם
דְּבָרִים שְׁפִתּוּבִים בַּתּוֹרָה. כָּל שֶׁכֵּן
וְכָל שֶׁכֵּן שְׁכַמָּה וְכַמָּה יִסּוּרִים
עָבְרוּ עָלֵיהֶם מִיּוֹם שֶׁהִתְחִילָה
הַגְּלוּת.

אָבֵר מֵהוּ שְׁכַתּוּב (דברים ד) בְּצַר לָךְ
וּמִצָּרוּךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים - בֵּא וְרָאָה כַּמָּה
רַחֲמָנָה רַחֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר הַזֶּה. לְמַלְךְ
שְׁהִיָּה לוֹ בֶּן יְחִידִי וְאֶתְּבֵן אוֹתוֹ
אֶהְבֵת נַפְשׁ, וּמִתּוֹךְ אֶהְבֵתוֹ נִתַּן
אוֹתוֹ לְאִמּוֹ הַגְּבִירָה שֶׁתְּגַדֵּל אוֹתוֹ
וּתְלַמֵּד אוֹתוֹ דְּרָכִים מִתְּקַנּוֹת.

שָׁב כְּמִקְדָּם וְשׁוּב חֲטָא

אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
יִקְבְּצֶךָ וְגו'. וְעַד דְּכָל אֵינּוֹן מְלִיץ לֹא
יִתְקַיְמוֹן, לֹא יְכַלִּין (דף קפ"ט ע"א) לְאַתְעָרָא
תְּשׁוּבָה מִנִּיְהוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה סְתַמְתָּ כָּל אֲרַחֲיִין וְשְׁבִילִין
מִכָּל בְּנֵי גְלוּתָא, וְלֹא שְׁבַקְתָּ לֹוֹן פְּתֻחוֹן
פֶּה. אִי הָכִי, לְהוֹוֹ כַּמָּה דְהוּוּ בְּכָל דְרָא וְדָרָא,
דְּלֹא יִסְבְּלוֹן גְּלוּתָא וְלֹא אֲגָרָא, וַיִּפְקוֹן (כ"א א'
הָכִי, לְהוֹוֹ כַּמָּה דְלְהוֹוֹ בְּכָל דְרָא וְדָרָא, וְיִסְבְּלוֹן גְּלוּתָא וְלֹא יִפְקוֹן) מִדִּינָא
דְּאוּרִייתָא, וַיִּתְעַרְבוֹן בְּשֵׂאֵר עַמִּין.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו) כְּמוֹ הִרָה תִקְרִיב לְלָדָת
תַּחֲלִיל תִּזְעַק בַּחֲבֻלֶיהָ וְגו'. מָאִי כְּמוֹ
הִרָה, אֲרַח אִיהוּ לְעוֹבְרֵתָא, לְאַעֲבָרָא עָלֶיהָ
תְּשַׁע יִרְחִין שְׁלָמִין. וְאִית בְּעֵלְמָא כַּמָּה וְכַמָּה,
דְּלֹא עָבַר עָלֶיהָ אֶלֶּא יוֹמָא חַד אוֹ תְרִין יוֹמִין
מִתְּשִׁיעָאָה, וְכָל צִירִין וְחֲבָלִין דְּעוֹבְרֵתָא
בְּתִשְׁעָאָה אֵינּוֹן. וְאִף עַל גַּב דְּלֹא אֲעָבַר עָלֶיהָ
אֶלֶּא יוֹמָא חַדָּא, אֶתְחַשִּׁיב עָלֶיהָ כְּאִלּוּ
אֶתְעָבְרוּ כָּל תְּשִׁיעָאָה שְׁלָם. אוֹף הָכִי יִשְׂרָאֵל,
כִּיֹּן דְּאִטְעָמִי טַעַם גְּלוּתָא, אִי יִהְדְרוֹן
בְּתִשְׁוֹבָה, יִתְחַשֵּׁב עָלֵיהוּ כְּאִלּוּ אֲעָבְרוּ
עָלֵיהוּ כָּל אֵינּוֹן מְלִיץ דְּכַתִּיבִין בְּאוּרִייתָא. כָּל
שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן דְּכַמָּה וְכַמָּה יִסּוּרִין אֲעָבְרוּ
עָלֵיהוּ מִן יוֹמָא דְּגְלוּתָא שְׁרִי.

אָבֵר מָאִי דְּכַתִּיב, (דברים ד) בְּצַר לָךְ וּמִצָּרוּךְ כָּל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. תָּא חֲזִי,
כַּמָּה רַחֲמָנוּתָא רַחֵם קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל בְּמִלָּה דָּא. לְמַלְכָּא דְהוּוּה לִיה בְּרָא
יְחִידָאָה, וְרַחֵם לִיה רַחֲמֵי דְנִפְשָׁא, וּמִגּוֹ
רַחֲמֵי דִילִיָּה, יִהֵב לִיה לְאַמִּיָּה מִטְרוּנִיתָא
דְּתַרְבִּי לִיָּה, וְתוֹלִיף לִיָּה אֲרַחֲי מִתְתַּקְנָן. זְמַנָּא

פַּעַם אַחַת חֲטָא לְאַבְיוֹ, בָּא אָבִיו וְהִלְקָה אוֹתוֹ, וְאַחַר כֵּן עָבַר